

“Ideed on tegelikult õhus, tavaliselt on nii, et kui jätab tegemata, siis ühel hetkel avastad, et keegi on kas või teisel pool ookeani asja ära teinud.

Mare Kelpman

ta. “Olen kuulnud ka pettunud kommentaare, et mis see siis on, tunnustatud professor tegeleb selliste kasutatavate asjade loomisega. Aga mina arvan, et hästi teostatud tekstiilidisaini toote väljatöötamine on tihti suurem väljakutse ja nõuab rohkem teadmisi kui näitusetekstiili loomine. Alustasin just kasutatavate aksessuaaridega, aga loodan edaspidi amplituudi laiendada. Nii et kõik pakkumised on teretulnud. Püüan luua kvaliteetseid, aga idee poolest väikese vimkaga tooteid. Miks mitte pakkuda võimalust osta kvaliteetset Eesti asja. Mõni aksessuaar võib olla kaaslane terve elu. Mitme odava toote asemel võiks osta kvaliteetsemat ja kestvamat.”

Oma tekstiilistuudio tooteid arendades püüab Mare Kelpman silme ette manada erinevaid tüpaaže, et lähtuda nende soovidest: sall pole lihtsalt tükike riidet, vaid kõnetab kindlat kandjat ja tabab stiili. Toode ideed tekivad ikka kasutajate vajadustest.

“Ideed on tegelikult õhus, tavaliselt on nii, et kui jätab realiseerimata, siis ühel hetkel avastad, et keegi on kas või teisel pool ookeani asja ära teinud.”

Isikupära ja vimkat otsides on Kelpman loonud nii pimeduses helenduvaid kangaid kui ka tekstiilist valmistatud ruumilisi ehteid, mida on kerge reisidel kaasas kanda ning kombineerida vastavalt sihtkoha eripärale: võib ju juhtuda, et kuumas kliimas ei soovita kanda metallist rasket ehet, vaid luua kergemat meeleolu. “Teen palju prototüüpe. Katsetan enda ja sõprade peal, et leida lõplikud variandid.”

Kelpman Textile'i arendamisele pühendudes on Kelpman senisest enam oma aja peremees. “Mõni päev otsustan, et töötan disainidega, teinekord on kirjavahetuse päev, siis tuleb jälle terve päev mööda linna joosta ja asju ajada. Rutiini ei teki ja see on hea,” nendib ta. “Mõnikord on just nädalavahetusel hea tööga tegeleda, saab

rahulikult süveneda. Eks ettevõtlus ja turundustegevus on seotud samas ka suurte väljaminekutega. Vanemad peavad mind hulluks, et sellise elumuutuse ette võtsin, aga sõbrad ja pere on toetavad.”

Hiina versus Euroopa

Kelmpanile teeb muret ka tekstiilitööstuse üldine käekäik Eestis ning Euroopas. “Hiina toodang tungib peale, kuid see ei jää igavesti odavaks, aga paraku on oskused siitkandist kadumas,” nendib ta. “Näiteks Eestis ei ole villast materjali tööstuslikult enam võimalik kududa ja oskused kaovad. Mina teen osa kollektsoone Soomes. Õnneks on meil tekstiilitööstust veel siiski olemas ja taas on hakanud pead tõstma ka väikesed ettevõtted, näiteks pisikesed villavabrikud, ja tasapisi taasavastatakse asju, mis kunagi toimisid väga hästi.”

Disainer teab, et oluline on säilitada tekstiilide tööstusliku valmistamise oskus ja hoida inimesi, kes on selle oskuse kandjaks.

Raske südamega EKAst ära

Mare Kelpman on välja mõelnud ja tutvustanud uusi ja innovaatilisi ideid, mis tekstiilidisaini ja -kunsti põnevamaks aitavad muuta, teisalt on ta läbi aastate pühendunud ka tudengite koolitamisele ning neile paremate töötingimuste loomisele. Ta on kunstiakadeemiaga seotud juba 1994. aastast (algul külalisõppejõuna, alates 2003. aastast tekstiiliosakonna juhi ja professorina).

“1990. aastatel toimus tekstiilidisaini valdkonnas arenguhüpe,” meenutab Kelpman. “Kui ma alustasin tööd professorina, oli Eestiski olukord muutunud, suletud